

Over de nieuwe canon van de Nederlandstalige literatuur is al veel inkt gevloeid, en toch valt er nog een stevig boompje over op te zetten. Dan heb ik het niet over de vijf jaar geleden in extremis als nummer 51 toegevoegde en nu weer afgevalen Jef Geeraerts. Wel over een vreemde kronkel in de criteria die deze canon hanteert: alleen proza, poëzie en theater teksten mogen meedoen, geen essays, geen dagboeken en geen jeugdliteratuur: 'Literatuur die zich nadrukkelijk voordoet als kinder- en jeugdliteratuur werd uit de selectie geweerd', staat er expliciet. Zo'n criterium kun je alleen maar formuleren als je ervan uitgaat dat jeugd- en volwassenenliteratuur twee eilanden zijn die door ondoordringbare wateren van elkaar zijn gescheiden. Dat is een vreemde redenering, want in beide gevallen gaat het om literatuur, de ene soort geschreven voor volwassenen, de andere voor kinderen. Maar kinderen zijn geen aparte diersoort. Dus waarom de jeugdliteratuur bij voorbaat uitsluiten? Je kunt het oeuvre van schrijvers die beide genres beoefenen toch ook niet in tweeën splijten?

Guus Kuijer is zo iemand. Het juryrapport van de Constantijn Huygensprijs, de prestigieuze oeuvreprijs die hem enkele dagen geleden werd toegekend, roemt de auteur die zowel Polleke- en Madeliefboeken als De Bijbel voor ongelovigen schreef als 'een van de grote vernieuwers van de naoorlogse jeugdliteratuur en daarmee van de Nederlandse literatuur.' Geen waterscheiding daar.

De canon wil 'een beperkt aantal werken naar voren halen die intrigerend, belangwekkend of representatief genoeg zijn om als vertrekpunt te kunnen dienen voor meer weidse verkenningen van ons literair erfgoed.' Op welke punten voldoet het oeuvre van de in 1995 overleden Annie M.G. Schmidt dan niet aan die criteria? Ze heeft met boeken als Minoes, Pluk van de Petteflet, Abeltje en gedichten als 'De spin Sebastiaan' een onuitwisbare stempel gedrukt op hele generaties lezers. Aan de kwaliteit van de Nederlandse jeugdliteratuur kan het niet liggen, internationale adelbrieven heeft ze genoeg - zelfs meer dan de volwassenenliteratuur - met de Hans Christian Andersen Award voor Annie M.G. Schmidt (1988), en de Astrid Lindgren Memorial Award voor Guus Kuijer (2012) en Bart - Moeyaert (2019). Er valt nog één plaatsje in te vullen in de canon: nummer 51, 'de blinde vlek'. Me dunkt dat de jeugdliteratuur één grote blinde vlek is bij de canonmakers. Het wordt tijd dat ze daar oog voor krijgen.

Veerle Vanden Bosch

Copyright © 2020 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden